Machetes contra sufraxios

DescriÃ§Ã£o

Timor Leste vive hoxe unha xornada de gran inquietude e de esperanza. Nunca tan preto estivo de recuperar aquela liberdade que un dÃa de novembro proclamou de xeito unilateral NicolÃ¡s dos Reis Lobato nun intento desesperado por evitar o inevitable. Na euforia da RevoluciÃ³n de Abril Portugal retirÃ¡base apresuradamente das sÃºas colonias deixando tras de si un perigoso vacÃo de poder. Indonesia estaba Ã³ axexo. A RepÃºblica DemocrÃ¡tica de Timor Leste durou nove dÃas e o â??presidenteâ?• Lobato morrerÃa uns anos despois en acciÃ³n de combate coas tropas de Suharto.

A inquietude Ã© producto do clima de intimidaciÃ³n xerado polas milicias proindonesias que co beneplÃ¡cito do exÃ©rcito e a policÃa, sementan o terror entre a poboaciÃ³n para impedir o libre exercicio do dereito de sufraxio, rebentar a consulta e, en Ãºltimo termo, obter un resultado favorable Ã¡s teses de Iacarta que soÃ±a aÃnda con prolongar a sÃºa ocupaciÃ³n. O comportamento de Indonesia nesta despedida non debe sorprender a ninguÃ©n pois Ã© plenamente coherente coa traxectoria de brutalidade e sistemÃ¡tica violaciÃ³n dos dereitos humanos que puxo en prÃ¡ctica dende o primeiro dÃa da ocupaciÃ³n. A aqueles que gostan ensalzar os investimentos e os relativos progresos materiais auspiciados por Iacarta cÃ³mpre lembrarlles as denuncias efectuadas por organizaciÃ³ns humanitarias que falan dun tercio da poboaciÃ³n nativa masacrada. Non Ã© admisible condenar as aspiraciÃ³ns de liberdade dos mauberes porque, din algÃºns, a independencia faraos mÃ¡is pobres, mentres, poÃ±amos por caso, aplaudese a secesiÃ³n dun TÃbet que sen a China poderÃa tamÃ©n retroceder varias dÃ©cadas no seu progreso material.

Argumentaba o hongkonÃ©s Timothy Mo que a motivaciÃ³n esencial do expansionismo indonesio en Timor radicaba no feito de que preto da sÃºa costa existe un canal de augas profundas (un dos tres existentes en todo o arquipÃ©lago) que permite o paso dun submarino nuclear. O medo estadounidense a que un goberno de esquerdas en DÃli controlase esta vÃa precipitarÃa a intervenciÃ³n de Iacarta nove dÃas despois da espantada portuguesa. Pero hoxe esas contas non veÃ±en Ã³ caso. A guerra frÃa Ã© historia, a militancia proindependentista non aspira Ã³ paraÃso senÃ³n a mÃ¡is liberdade, democracia e benestar, e mesmo Indonesia vive un esperanzador proceso democratizador.

Sexa un ou outro o resultado da consulta, a desmilitarizaciÃ³n da illa debe ser obxecto de atenciÃ³n prioritaria. Se ben pode chocar cos intereses dos colonos e daquelas unidades militares mÃ¡is implicadas nunha loita contra a insurxencia que lles reporta considerables beneficios econÃ³micos, a retirada das tropas indonesias Ã© un asunto vital para normalizar a vida polÃtica de Timor Leste.

OgallÃ¡ teÃ±amos unha desas contadas ocasiÃ³ns nas que Ã© posible felicitar a NaciÃ³ns Unidas polo seu papel e confirmar que Ã© factible resolver democrÃ¡ticamente conflictos semellantes como o saharaui. Pero Â¿estÃ¡ Madrid a altura do compromiso que amosa Lisboa coa causa maubere?

Acceso ao artigo orixinal no repositorio web 1998-2012

APARTADOSTEMATICOXEOGRAFICOS

Ã•sia ARQUIVO

IDIOMA

Galego

Data de criaÃ§Ã£o
30 de Agosto, 1999

Metacampos

Autoria :	3717
Datapublicacion :	1999-08-30 00:00:00